

Nieuwsbrief

december 2018 – jaargang 11 – nummer 29

Onderzoeksgroep Forensische Geestelijke Gezondheidszorg

AGENDA

INTERN

28 januari

Referaat Dr. A. Hafkenscheid:
Beter worden in je vak

31 januari

Symposium Doen wat telt
Badlab
www.ggze.nl/doenwattelt

25 februari

Eindreferaat Tanje Butz,
Frank Bogaerts, Reiner Koers

Werken aan uitstekende behandeling en zorg

De Catamaran krijgt opnieuw het TOPGGz-keurmerk

De Catamaran heeft op 6 december opnieuw voor vier jaar het landelijke TOPGGz-keurmerk toegekend gekregen als resultaat van de hervisitatie. Het TOPGGz-keurmerk wordt toegekend aan ggz-afdelingen die zich aantoonbaar gespecialiseerd hebben in de diagnostiek en behandeling van jongeren met ernstige, complexe en zeldzame psychiatrische stoornissen. Door het keurmerk is het voor patiënten en verwijzers zichtbaar welke afdelingen deze erkende hoog specialistische geestelijke gezondheidszorg leveren en voor welke doelgroep. De hoog specialistische zorg die geboden wordt door de TOPGGz-afdelingen biedt uitkomst voor patiënten bij wie men in de specialistische ggz is vastgelopen of voor patiënten met meervoudige, zeer complexe problematiek. Dit geldt voor maximaal 5 procent van alle psychiatrische patiënten in Nederland.

TOPKWALITEIT

In 2014 verwierf De Catamaran het keurmerk. Om hiervoor in aanmerking te komen moest De Catamaran voldoen aan strenge criteria. Het behalen van het keurmerk weerspiegelt daarmee dat De Catamaran staat voor topklinische, innovatieve patiëntenzorg. Deze wordt continu verbonden met wetenschappelijk onderzoek, opleiding en onderwijs. De hervisitatie, waarbij de afdeling opnieuw op de criteria wordt getoetst en de toekenning van het keurmerk is voor De Catamaran dan ook een belangrijke erkenning van continue kwaliteit van zorg. "Deze toekenning toont opnieuw aan dat De Catamaran met deskundige medewerkers werkt aan de best mogelijke behandeling en dat je die behandeling onderzoekt op effectiviteit. Een ander aspect is ook het innovatieve karakter van je behandeling," aldus manager/behandelaar Chijs van Nieuwenhuizen. Dit alles om de jongeren de best mogelijke behandeling te bieden zodat zij weer perspectief hebben op volwaardige, gezonde deelname aan de maatschappij.

Be a Barista: de meerwaarde van eigentijdse leer-werkprojecten voor veelplegers

De eerste deelnemers druppelen binnen!

Afgelopen juni is de dataverzameling begonnen. Dit betekent dat we zijn gestart met het volgen van veelplegers bij onze praktijkpartners Heilige Boontjes, Caffeine Dealers van GGzE en 50|50 labels van het Leger des Heils. De weg hiernaartoe stond in het teken van kennismaking met de projecten, instrumentontwikkeling, de Ethische toetsing en het ontwerpen van een aansprekende informatiefolder voor deelnemers. De praktijkpartners en de adviescommissie, bestaande uit Tranzo van Tilburg University, Exodus, de reclassering, de politie, MIND en het cliëntpanel, zijn hierbij nauw betrokken geweest om dicht aan te sluiten bij de belevingswereld van de doelgroep. Een onmisbare samenwerking.

Vanaf de start bij de vijf projecten worden veelplegers gevolgd voor de duur van 12 maanden. Met behulp van vragenlijsten, diepte-interviews en vragen via de smartphone/tablet (Experience Sampling Method) worden hun ervaringen met de projecten in kaart gebracht en het effect ervan op hun eigenwaarde, persoonlijk herstel en crimineel gedrag gemeten. De Experience Sampling Method levert daarbij een uniek inkijkje in het dagelijks leven doordat deelnemers gedurende een week meerdere keren op een dag een korte vragenlijst invullen over hun emoties en bezigheden. Tot op heden zijn er vanuit de deelnemende leer-werkprojecten meerdere deelnemers ingestroomd in het onderzoek. Dit heeft al heel wat leuke, relevante en mooie gesprekken met deelnemers opgeleverd. Het uiteindelijke doel is om zicht te krijgen op wat deze doelgroep nodig heeft om op persoonlijk terrein te herstellen, succesvol te re-integreren en niet terug te vallen in de criminaliteit.

Om zowel professionals als onderzoekers in de forensische geestelijke gezondheidszorg bekend te maken met Be a Barista, hebben we dit jaar gepresenteerd op het Jaarcongres Participatie & Herstel en verschillende posterpresentaties gegeven: Bij de IMPACT-conference van Tilburg University, bij een bijeenkomst van Forensisch Consortium Adolescenten met als onderwerp 'van onderzoek naar beleid' en een Experience Sampling Method netwerkbijeenkomst aan de Open Universiteit in Heerlen.

Regionaal project suïcidepreventie Noord-Brabant

Het Regionaal project suïcidepreventie Noord-Brabant, ook wel SUPREMOCOL genoemd, is een suïcidepreventieproject gericht op het verbeteren van de ketenzorg voor mensen met een verhoogd suïciderisico in Noord-Brabant. GGzE is een van de vijf specialistische GGz-instellingen in Noord-Brabant die deelneemt aan SUPREMOCOL. De andere vier instellingen zijn GGz Breburg, GGz Oost Brabant, Reinier van Arkel en GGz WNB. De Onderzoeksgroep Forensische Geestelijke Gezondheidszorg is betrokken bij de wetenschappelijke evaluatie van het project.

De aanleiding voor SUPREMOCOL is tweeledig. Ten eerste staat Noord-Brabant al jaren landelijk in de top vijf van provincies met de meeste suïcides per 100.000 inwoners. Ondanks dat de suïcidecijfers landelijk sinds 2013 gestabiliseerd zijn, blijft dit aantal in Noord-Brabant gestaag stijgen. Ten tweede zijn in 2016 - van de 1.893 suïcides die dat jaar in Nederland plaatsvonden - 724 suïcides gemeld door GGz-instellingen; dit is 38%. Het feit dat ruim 60% van de mensen die suïcide heeft gepleegd blijkbaar niet in beeld was bij een GGz-instelling staat in schril contrast met het gegeven dat bij 90% van de mensen die suïcide hebben gepleegd sprake was van psychiatrische problematiek. Suïcide kan bij deze mensen mogelijk voorkomen worden door passende behandeling.

SUPREMOCOL heeft als doel dat mensen met een hoog suïciderisico beter en sneller in beeld komen bij de specialistische GGz. Via SUPREMOCOL is het mogelijk voor hulpverlenende professionals - zoals huisartsen, SEH-artsen, verpleegkundigen en studentpsychologen - en niet-hulpverlenende professionals - zoals medewerkers van NS en ProRail of woonconsulenten - om deze personen aan te melden in een online monitoringsysteem. Dit systeem wordt dagelijks uitgelezen door crisisdienst en medewerkers van de deelnemende specialistische GGz-instellingen. Op het moment dat iemand is aangemeld, wordt voor hen snelle toegang tot passende zorg en een jaar lang monitoring verleend. De monitoringsmomenten richten zich op het suïciderisico en op de continuïteit van zorg en worden 6 weken na de aanmelding uitgevoerd en vervolgens na 3, 6, 9 en 12 maanden.

SUPREMOCOL is gestart in november 2016, de afgelopen twee jaar is voornamelijk ingezet op de ontwikkeling van het monitoringsysteem, het verkrijgen van het positief besluit van de Medisch Ethische Toetsingscommissie en de implementatie van SUPREMOCOL in de regio's van GGzE en GGz Breburg. De komende twee jaar wordt verder ingezet op de stapsgewijze implementatie in de regio's van GGz Oost Brabant, Reinier van Arkel en GGz WNB. Tevens wordt tussentijds geëvalueerd om verbeteringen aan te brengen en inzicht te krijgen in de implementatie en effectiviteit van SUPREMOCOL. Wilt u meer informatie over SUPREMOCOL, bent u geïnteresseerd in deelname of wilt u zich aanmelden als ketenpartner? Stuur u dan een mail naar Emma Hofstra via E.Hofstra@ggzbreburg.nl

Kennis ontwikkelen en kennis delen

Nieuw Project:

Back to the future, de toekomst van het forensische jeugdveld

Het forensische jeugdveld moet zich blijven ontwikkelen om aansluiting te vinden bij jongeren van de huidige generatie en om kwalitatief goede zorg te bieden – nu en in de toekomst. Ilja Bongers, Diana Roeg en Chijs van Nieuwenhuizen hebben subsidie gekregen van de programmacommissie Kwaliteit Forensische Zorg-Jeugd om, met behulp van de scenariomethode, zicht te krijgen hoe het forensische jeugdveld zich het beste kan ontwikkelen om toekomstbestendig te blijven en te worden. Het eindproduct van het project is een onderzoeksagenda voor KFZ-jeugd www.kfzjeugd.nl.

Met de scenariomethode kijken deelnemers op een andere manier naar de wereld, waardoor er ook andere uitkomsten ontstaan (out of the box – denken). Met de scenariomethode neem je een sprong in de tijd en je denkt samen met experts en ervaringsdeskundigen in twee workshops na over: “Wat is het ideaalbeeld en wat is het doemscenario voor de forensische zorg voor jeugd?”. In de workshops worden vier verschillende scenario’s geschetst op basis van twee kernonzekerheden die een belangrijke ontwikkeling voor de forensische zorg voor jeugd over twintig jaar beschrijven. De scenario’s maken het mogelijk de factoren vast te stellen waar de forensische zorg voor jeugd op voorbereid moet zijn om kwalitatief goede zorg te bieden in de toekomst. Binnenkort informeren we jullie over de workshops en hoe je deel kunt nemen. Meer weten? Neem dan gerust contact op met Ilja Bongers ilja.bongers@ggze.nl

INKT is coming...

INKT: Samen met jongeren aan de slag

De afgelopen maanden hebben jongeren samen met ontwerpers en onderzoekers de INKT app ontwikkeld. Met INKT kunnen jongeren binnen de jeugd-ggz zelf hun vragenlijstgegevens inzien, waardoor ze meer zicht hebben op hoe het volgens de vragenlijsten met ze gaat. De ontwikkeling van INKT is inmiddels afgerond en momenteel wordt gekeken hoe we de webapp draaiende krijgen binnen de organisatie. Hierbij spelen zowel technische en praktische zaken als implementatievraagstukken een rol. Samen met ICT-ers en ontwerpers zorgen we ervoor dat de juiste gegevens bij de juiste cliënt terecht komen. Voor iedere cliënt binnen GGzE Eenheid Kind en Jeugd wordt een persoonlijk INKT account aangemaakt. Om INKT vervolgens bij de cliënt te brengen, is het ook nodig om aan bestaande werkprocessen te sleutelen. Zo werd het e-mailadres van de cliënt bijvoorbeeld nog niet altijd gevraagd. Dit is echter wel een voorwaarde voor het gebruik van INKT, maar ook andere e-health toepassingen zoals Minddistrict. Sinds kort wordt bij aanmelding bij GGzE Eenheid Kind en Jeugd standaard e-mailadressen opgevraagd. Hierdoor wordt het mogelijk om al vroeg in de behandeling eHealth in te zetten. Wil je meer lezen over het INKT project? Kijk dan ook eens op <https://www.ggzei.nl/innovatie/inkt>.

Meten is weten? Nee: weet wat je meet!

De QoL-ME is klaar!

De QoL-ME is een innovatief, digitaal, gepersonaliseerd, en visueel meetinstrument om kwaliteit van leven in kaart te brengen. Specifiek richt de QoL-ME zich op jongeren en volwassenen die worden behandeld in de forensische psychiatrie, mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen, en dak- of thuislozen. Maar hoe ontwikkel je een digitale applicatie die door jongeren met psychiatrische problemen gebruikt kan worden om hun kwaliteit van leven te meten? En wat als die applicatie ook nog eens gepersonaliseerd moet zijn, en waar mogelijk beelden in plaats van woorden gebruikt? Dat kan niet zonder samenwerking met cliënten! Samen met een grote groep cliënten hebben we de afgelopen jaren hard gewerkt aan de ontwikkeling van de QoL-ME.

Cliënten zijn nauw betrokken geweest bij het bepalen van zowel de inhoud als de vormgeving van de QoL-ME. En dat was niet altijd gemakkelijk. Want welke beelden zijn bruikbaar voor het meten van kwaliteit van leven? En hoe kunnen we die beelden het beste in de QoL-ME verwerken? Cliënten hebben ons geholpen om dat soort vragen te beantwoorden. Zo hebben zij beelden van kwaliteit van leven gezocht, commentaar gegeven op schetsen en ontwerpen en hebben zij een prototype van de QoL-ME getest. Het ontwikkelproces is inmiddels afgerond. Op het resultaat zijn we erg trots! Benieuwd? Via [deze link](#) is een introductievideo te vinden. Momenteel werken we aan de laatste stap van het onderzoek. In die stap testen we of de QoL-ME ook bruikbare informatie oplevert. Meer weten? Kijk dan op [GGzEi](#) of neem contact op met David Buitenweg via david.buitenweg@ggze.nl.

Medewerkers onderzoeksgroep

Mailadres secretariaat

Secretaresse Kelly Noordzij heeft een nieuwe uitdaging gevonden en haar functie is nog niet opnieuw ingevuld. Om toch alle mails voor Chijs van Nieuwenhuizen en de onderzoeksgroep Forensische Geestelijke Gezondheidszorg op de juiste manier te kunnen afhandelen is er een nieuw mailadres:

Secretariaatvannieuwenhuizen@ggze.nl

Medewerkers uit dienst:

- Manon van Helmond
- Ed Hilterman
- Kelly Noordzij
- Eva Leenderts

Start nieuwe stagiaires

Half oktober zijn Bo Berger (Universiteit Maastricht) en Samira Cheppih (Universiteit Leiden) binnen de onderzoeksgroep begonnen aan hun stage.

Publicaties

Albers, W., Roeg, D., Nijssen, Y. Bongers, I. & van Weeghel, J. (2018). Profiling of victimization, perpetration, and participation: A latent class analysis among people with severe mental illness. *Accepted PLOS ONE*. [2,766]

Albers, W., Roeg, D., Nijssen, Y. Bongers, I. & van Weeghel, J. (2018). Effectiveness of an intervention for managing victimization risks related to societal participation for persons with severe mental illness: A cluster RCT study protocol. *BMC Psychiatry*, 18(1), 247. doi: 10.1186/s12888-018-1831-7. [IF 2,419]

Bitter, N.A., Roeg, D.P.K, van Nieuwenhuizen, Ch. & van Weeghel, J. (2018). Training professionals in a recovery-oriented methodology: a mixed method evaluation. *Accepted Scandinavian Journal of Caring Sciences*. [IF 1,318]

Buitenweg, D.C., Bongers, I.L., van de Mheen, D., van Oers, H.A., & Van Nieuwenhuizen, Ch. (2018). Worth a thousand words? Visual concept mapping of the quality of life of people with severe mental health problems. *International Journal of Methods in Psychiatric Research*, e1721. DOI: 10.1002/mpr.1721 [IF 3,176]

Buitenweg, D.C., Bongers, I.L., van de Mheen, D., van Oers, H.A., & van Nieuwenhuizen, Ch. (2018). Subjectively different but objectively the same? Three profiles of QoL in people with severe mental health problems. *Quality of Life Research*, 27(11), 2965-2974. [IF 2,392]

Oostvogels, I., Bongers, I.L., Willems, A. (2018). The role of emotion regulation, coping, self reflection and insight in staff interaction with patients with a diagnosis of personality disorder in forensic settings. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*. 2018;00:1–17. <https://doi.org/10.1111/jpm.12506> [IF 1.702]

**Medewerkers onderzoeksgroep
Forensische Geestelijke Gezondheidszorg**

Wetenschappelijke staf

Prof. dr. Chijs van Nieuwenhuizen

Dr. Ilja Bongers

Drs. Lisette Janssen-de Ruijter

Drs. Marilyn Peeters

Dr. Diana Roeg

Onderzoeksassistenten

Drs. Romy van Kuijk

Drs. Renee Sagel

Promovendi GGzE / Tilburg University

Drs. Lisette Janssen-de Ruijter

Drs. Alexa Rutten

Drs. Janna van de Pol

Promovendi Tilburg University

Drs. Mariëlle Blanken

Drs. David Buitenweg

Drs. Emma Hofstra

Drs. Lise Prop

Twitter: <https://twitter.com/ONDGFGGZ>